

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„Koroški Slovenec“,
Wien V., Margaretenplatz 7.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Zinkovský Josip, Wien
V., Margaretenplatz 7.

List

za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane četrtletno: K 3000.—

Za Jugoslavijo
četrtletno: 15 Din.

Posamezna številka 400 kron.

Leto II.

Dunaj, 13. decembra 1922.

Št. 50.

Južnoštajerski Nemci in koroški Slovenci.

Dne 24. novembra je imel advokat dr. Mravlak, bivši vodja južnoštajerskih Nemcev, v Celovcu predavanje o nemškem delu na južnem Štajerskem. Na podlagi slik je razkazoval kulturne zgradbe, katere so si v zadnjih desetletjih postavili Nemci v južnem delu Štajerske, tako n. pr. most čez Dravo med Vuhredom in Marbekom, elektrarno v Fat, železniški most v Mariboru, kopalnice v Toplicah, bolnišnice, šole itd. Našteval je, koliko milijonov sta žrtvovala Súdmarka in nemški Schulverein za zgradbo nemških šol po trgih in mestih. Vse to je padlo zdaj v roke Jugoslovanov in v zahvalo za njih trud jih ti šele preganjajo in celo pobijajo.

Vprašamo mi koroški Slovenci, odkod je prišel denar za vse te zgradbe? Ali slovenski kmetje nič niso plačevali davkov? Ali Súdmarka ni tudi pri Slovencih pobirala darove in prodajala po slovenskih krajih svoje blago z velikanskim dobičkom? Da so nemški inženirji gradili mostove in zidali šole, verjame mo: zakaj pa se je v stari Avstriji pošiljalo naše strokovnjake v nemške kraje ali pa v Bosno in Hercegovino?

Mravlak je dalje trdil, da Nemci nimajo niti ene šole in da se nemški otroci, katerih je samo v Mariboru 2500, ne morejo in ne smejo učiti svojega materinega jezika. Dejstvo pa je in kar tudi „Kärntner Tagblatt“ pritrjuje, da je v Mariboru ena nemška ljudska in ena meščanska šola. In te dve šoli sedaj ne vzdržuje Súdmarka ali nemški Schulverein, ampak kmet in meščan. Nam koroškim Slovencem pa niti ene slovenske šole ne pripustijo, kljub temu, da smo jo sezidali sami in smo tudi pripravljani jo sami vzdrževati.

Živo nam je še v spominu, kako so leta 1919 volksverovci ropali po naših cerkvah in župniščih, katere ni zgradila država ali liberalna Súdmarka, ampak veren slovenski kmet.

In kaj takega Slovenci na Štajerskem gotovo niso napravili.

Tako se torej vam, dragi spodnještajerski Nemci, ne godi krivica temveč nam koroškim Slovencem. In kakor ste se zaprisegli vi, da se osvetite za najmanjšo krivico in da ne odnehate preden ni zadnja nemška zgradba v vaših rokah, tako se tudi mi zaprisežemo, da ne odnehamo, preden ne bode zadoščena zadnja nam storjena krivica in predno ne bodo izpolnjene do zadnje pičice vse, nam itak zagotovljene pravice.

DROBIŽ

Počasna pošta. Junija meseca je nekdo v Celovcu oddal priporočeno pismo na naslov v Ljubljani. Dotično pismo je došlo na svoj kraj čez štiri mesece! Ker se nam ne zdi verjetno, da bi se pismo zadrževalo, ko je prišlo čez mejo, moramo sumiti, da se je zadrževalo v Celovcu, in da so tukaj pismo, naslovljeno v Ljubljano, pustili nalašč ležati. Našo slutnjo nam potrjuje nek obrtnik, ki je pisal čez mejo, in njegova pisma so tudi ležala tri mesece. Pri takšnih poštnih razmerah seveda neha vsaki obrat.

Draga elektrika. Ako se naj naša lepa demokratska država spravi zopet na noge, potrebuje veliko novih davkov. Preneumno je, te davke zahtevati samo od kmetov, in če se ti branijo, prevzeti vsa bremena, kricati, da se jim je kaj podarilo. Država namerava obdajati tudi električno luč približno s 30% njene vrednosti. Proti temu se je takoj zglasila zveza elektrarn. Leta zveza se pritožuje, da ljudje večinoma napravljajo lastne elektrarne, da odjemalci štedijo z lučjo in močjo tako, da se podjetja ne-izkoriščajo. Seveda! Ljudje morajo štediti že dolgo, ker luč in moč prihajajo predragi. Vsaka cena se more zvišavati le do neke meje, potem blaga nihče več ne kupi. Že zdaj začnemo premišljevat v Celovcu ali ne kaže vreči v stran električne hruške in zo-

pet seči po petrolejki, ki bo precej cenejša, kakor električna luč. Saj tudi mnogi ljudje srednjih stanov, uradniki, vpokojenci, ne morejo več redno posluževati se tramvaja, ker je predrag. Povsod se naj dela racionalno, potem cené ne bodo pretirane in se bo prodajale lahko in z dobičkom, in delavec ne bo brez kruha.

Davkarije se opuščajo. Časopisi poročajo, da so se opustile razne davkarije, med njimi v Dobrli vasi in Železni Kapli. Uvidevamo in pritrjujemo, da se naj štedi z osebjem, ali nekaj imamo le povedati: Velikovec je 5 km, to je celo uro od železnice v stran. Ljudje se pripeljejo v Sinčo vas, od tam bodo hodili v daljni Velikovec, da opravijo v davkariji, potem pa bodo čakali zopet v Velikovcu ali Sinči vasi, da pelje vlak nazaj. Tu se obremeni, kakor se nam zdi, zopet cela pokrajina v prilog Velikovcu, da se zapuščenemu mestu pomaga na noge. Ljudem se bo moralo iti na roko, da se plačevanje davkov uredi s pomočjo poštnih hranilnice!

Železnice in država. Naš državni proračun za 1923 izkazuje doplačila za državne železnice 1,5 bilijon, za južno 1 bilijon. Tisoč milijonov je ena milijarda, tisoč milijard pa en bilijon; skupno to znaša 166 milijonov zlatih kron. To se naj doplačuje pri ti železniški ropotiji, kar je nam ostalo! Želeti bi bilo, da se tako doplačevanje takoj ustavi, in da se cene nastavijo takšne, da se režija pokrije. Le tako je mogoče, ljudstvo vzbuditi, da bo samo zahtevalo ureditev, proti kateri se danes razni junaki tako strastno branijo. Dokler drug plačuje, nihče ne mara štediti, štedili pa bomo vsi, ko bomo sami plačevali svojo neumnost. Takšni nepotrebni izdatki se morajo seveda plačevati z davki, davke pa hočejo vse naprtiti kmetom! Naša mala beraška država ima 95.000 železniških uslužbencev, od katerih se bo odslovilo v teku enega leta le 8500. To ni vse vkup nič ko je nastavljenih trikrat toliko ljudi, kot bi jih bilo treba.

PODLISTEK

Rutarjov Jur.

Oj, ljudje, ljudje, poslušajte, lepo vas prosim! Jaz sem imel grozen strah, še zdaj ko to šribam se ves tresem. Ah no, saj pravim, ta moja bolezen, to rajžanje okoli, to me bo v grob spravilo. „No, kaj pa ti je Jur, da si tako prepaden?“ je djav Pinčejev Folt. — „Čaj trentl,“ sem djav, „da se malo oddehnem!“ Tebi nič, meni nič, sem se v nedeljo napotil po naših hribih in sem prišel v Šmarjeto zdrav, vesel in sit. Tavžent lešnikov! tam sem pa našel sam fremd folk, ko so vtikali glave in šustali na tihem.

Po dijalektu sem spoznal, da so Brovlandci. „Lepo prosim,“ sem djav, „apa se rajna to?“ Eden mi pove, da danes čuši pridejo in oni porkež ali orgeš, kaj pa jaz vem, in da imajo pefel šturmat.

Za zlomka! jaz zavpijem, za Koroško se bom pa jaz tudi postavil; ti prmojmuhova srbska banda, ni dvoma, so že spet tukaj.

Kot star žovnir sem hitro opazil, da mi nimamo prave Einheitsfront. Vprašam, kako je s patrolami, da se vse koj v vasi mrleti, kje je orožje in sanitet itd. O pač, živinozdravnik

je tam! Kaj spak, ta bo naš Regimentsarzt? Saj se ni bati, da bi kateri od nas povrgel. „Prosim, kako je pa s komandanti, kdo je in kje so?“ — „Ja,“ so mi djali, „eden je šov na jago, eden na hojset, eden pa mačka zdravi.“ Na, ta je pa lepa, čuši pa na Anmaršu.

Skoraj sem zavpil: Alles auf mein Kommando! no pa sem se preživjav in sem v tem strahu zletel v cerkev. Joj, sveta Marjeta, se mi zdi, se je vsa tresla; letim v turn, ta nova dva zvona sta kar drgetala. Gledam al niso mogoče kake sovražne patrole blizu, pa nič ne vidim.

Največji strah mi je delalo le to, ker so porkeži tako nemirno letali po vasi, in naj raje bi kar v turnu ostal, pa sem vedel, da sovražnik rad strelja na njega, ker je navadno kak Bewachungsposten gor.

Ko pridem v vas šele zapazim, da nimam puške, in tudi lačen sem postal. Grem na „Pošto“ na en kolaž. Tristo judov! tam pa spet tak dirindaj, kjer so me radi teh čušov spet tako prestrašili, da sem mesto kolaževga drumla Solzfasl požrl.

Zdaj sta začela še sol in popr v želodcu šturmat; pa saj nisem imel časa na to misliti. „Zdaj grejo!“ se je razlegal glas po sobi. Jej, o jej, jaz pa še puške nič. Če bom zagledal ge-

neralmaistra, bol pa kakega Srba, bom ga moral pa kar za krof lovit. Vsi smo leteli ven gledat. „Lejte ga, lejte ga!“ so drugi vpili. „Koga?“ jaz zavpijem in nakrmevžim oči, kajti bilo mi je na tem, da prvemu krof zavije in puško odvezamem.

Čudno se mi je zdelo, da se še strelja ne, ker takrat šele v me prava jeza pride. „Viš ga, viš ga!“ so zopet rekli. „Koga?“ se jaz zade-rem. „Tih bod,“ je djav eden, „viš, tle tōm so pripeljal Polanca“. „Kaj me to briga,“ sem se jaz zadr. „Polanc je vsak, kdor je v Pūlah doma, ta je menda en fajmošter tam dol nekje in naj gre kamor hoče. Meine Herren Porkež-armee Zug Schwarmlinie! in ven iz vasi patrolenweis sovražnika čakati“. „Ti si trap,“ je djav eden. „Kaj?“ sem jaz djav, „mein liabr, z mano se ne boste špilali. Toliko straha ste mi za naš Kärntnerland nagnali, da sem še Solzfasl snedel, ves se tresem. Bog obvar, če sovražnik pride, pri tej priči ga požrem, sol in popr pa sta že v želodcu, in zdaj pravite, da ste Polanca čakali, in drugi kar jih vidim so sami Korošci“. „Zborovanje bo, tih bod,“ je djav eden. O — tri tavžent medvedov, jaz pa tak strah pa zastoni.

No, meine Herren, Komplament!

Kako se v državi gospodari. Nemški denar, marka, je zdaj dolgo časa sem dosledno padal, tako da je skoraj blizu naši lepi kroni. Ko je naša vlada izdala naročilo, da se mora ves tuji denar, ki se staka v bankah, pošiljati na Dunaj v takozvano „Devizentralo“, je država ti centrali naročila, da danes sprejema denar po vrednosti, ki jo je imel včeraj. Ko je zdaj marka tako padala od dne do dne, so se nekateri prefriganci naprej posluževali neumnosti naše države in njenih ljudi, ter so marko kupovali in dajali ti centrali po včerajšnji dosti višji ceni! Noben branjevec bi ne bil delal take kupčije, naši uradniki pa so jo. Zdaj izvem, da so tako nastale velikanske izgube! Takšne uradnike dajte na norišnici preiskati, ako niso slaboumni, pa jih dajte pred sodnika!

Železnica in njeni ljudje. Ko je železnica najela po vojni veliko novih ljudi, in sicer trikrat toliko, kot jih je bilo poprej, je bilo seveda treba poskrbeti tudi stanovanja. Ako gospodar najme deset hlapcev, jim mora dati tudi deset postelj, ali v hiši ali v hlevu, ali kjerkoli že. Tega pa nikoli ni bilo, da bi kak posestnik šel k stanovanjskemu uradu in posilil iskal stanovanja — ljudi pri sosedih. Železnica pa si skuša drugače pomagati; kjerkoli se vidi v privatnih hišah še kak prostoriček, se ga rekvirira za železničarje! Kaj briga naše kmete železnica in kako pridejo ljudje do tega, da se jih nadleguje kar po vrsti! Obžalujemo delavce, da morajo stanovati deloma še v vagonih zdaj v mrzli zimi, reveži bodo zmrzovali. Treba je za delavce poskrbeti, a ne z nadlegovanjem kmetov, marveč železnica naj sama najprej postavi potrebne barake in potem naj naroči in nastavlja ljudi, ali pa jih naj odslovi, ali drugod nastavi, kjer jim ima dati kaj stanovanja.

Germanizacija Ziljske doline.

H krivici, kateri se godi Slovencem v Ziljski dolini, žal tudi od cerkvene oblasti, ne smemo in ne moremo molčati. V popolnoma slovenski župniji v Gorjah, ki ima zavednega Slovence za župana (!), pusti cerkvena oblast skozi leta za duhovnika — Nemca, ki ne razume besedice slovensko. V šoli in cerkvi je seveda vse nemško! Gluha ušesa ima cerkvena oblast za vse prošnje vernih Slovencev, kateri zahajajo v cerkev. Slutiti morajo Slovenci, da se na kompetentni oblasti bolj upoštevajo tisti nemščurčki, ki cerkve od znotraj nikoli ne vidijo. Ali je to pravično? Dalje: Pri nas na Brdi je bil ravnokar inštaliran novi župnik — seveda Nемец! Kakor smo izvedeli sta prosila za našo župnijo tudi dva slovenska duhovnika, dva koroška rojaka, a župnijo je dobil — štajerski Nемец, ki tako lomi slovenščino, da je po pridigi vedno nekaj za smeh. In zakaj je ravno ta štajerski Nемец postal naš župnik? Ne vemo drugega razloga kot tega: Ker je Nемец, ker bo pokoren germanizaciji, ker podučuje naše otroke v „edinozveličavni“ nemščini, ker uvaja v cerkvi nemščino! Izvedeli smo, da sta bila slovenska kompetenta starejša in bolj zmožna, ako bi ravnali gospodje pri oblasti po postavi in pravičnosti, v prednosti. Toda kaj vse to! Samo da napreduje germanizacija! Tedaj se seveda tudi pozabi na geslo: „Kärnten den Kärntnern!“ Zoper take očitne krivice od deželne vlade in cerkvene oblasti odločno protestiramo! Mi bomo povsod z našimi slovenskimi duhovniki; a če se bodo naše upravičene želje pri cerkveni oblasti prezirale in omalovaževale, bomo primorani, da ob priložnosti javno izrazimo svoje nezaupanje. Naše potrpežljivosti bo enkrat konec! Ta nepravična odločitev se nam zdi kot žaljiv odgovor na tozadevne pritožbe političnega društva. Priporočali bi samo to, kar je „Kor. Slovenec“ pisal v 44. številki t. l., da prizadeti gg. prečitajo to, kar je kn. šk. konzistorij sklenil 2. februarja 1907.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija.

Angleška poslanska zbornica je sprejela zakon o garanciji 20% kreditne pomoči Avstriji. Enak zakonski predlog se predloži v teh

dneh češkemu parlamentu. Za člana v kontrolno komisijo bo potrjen baje dr. Zahradnik. Upanje obstoja, da bodo vse garancijske države rešile v teku enega meseca tozadevne zakonske predloge. Državni zbor je sprejel najemniški zakon, ki stopi s 1. febr. 1923 v veljavo in po katerem se najemnina zvišava za 250kratno predvojno najemnino. Brezposelni najemniki dobe zato mesečno 10.000 K podbore. — Govori in piše se mnogo, da se bodo vršile v marcu 1923 nove volitve v državni zbor. Še tega leta se bo spremenil volilni red glede števila mandatov in volilne obveznosti. — Parlament je tudi uvidel, da je nesmisel delati v Avstriji državni proračun za celo leto naprej, ker se ne ve, kakšen vpliv bo imela na finance sanacija. Zato so izdelali samo ¼ leten provizorij, ki izkazuje 3 bilijone primanjkljaja. — Kot kompenzacija za mejno korekturo nasproti Madžarski je prepustila avstr. vlada izključno hrvaški občini Bleigraben in Prostrum v Burgenlandu Madžarski.

Jugoslavija.

Kongresa duševnih delavcev pred meseci v Zagrebu so se udeležili tudi nekateri demokratski poslanci. To pa radikalcem ni bilo dovolji, zato so izzvali vladno krizo, ki se je vlekla od tistega časa do sedaj. Drugo, kar radikalcem ni bilo pogodu, so bila pogajanja s Hrvatskim blokom in nastop članov vladne večine (radikalci in demokrati) v raznih odborih narodne skupščine, ki so povzročili nesočasje v vladi. Pašič je podal ostavko celega kabineta, ki jo je kralj sprejel in izrazil željo, da bi se kriza rešila v najkrajšem času. Ker opozicijske stranke ne spravijo skupaj večine, je bila zopet Pašiču poverjena sestava nove vlade. Za krizo so si izbrali zelo neugoden čas.

V Lozani se je pogovarjal dr. Ninčič z ruskim delegatom Vovrovskim, ki je izjavil, da bi bilo žalostno, ako bi v sedanjem zato ugodnem trenutku ne obnovili stikov v preteklosti. Do zveze z Rusi pride enkrat gotovo, to je samo vprašanje časa. O tem se živahno razpravlja v vseh evropskih središčih.

Dne 3. t. m. so se vršile v Ljubljani občinske volitve: Zveza delovnega ljudstva je dobila 3952 glasov in 35 mandatov, jugoslovanska zajednica 2916 glasov in 8 mandatov, demokrati 1822 glasov in 5 mandatov, socialdemokrati 295 glasov, 1 mandat.

Bolgarija.

Vlada je izdala ukaz, da se bivši ministri Gešov, Malinov, Danev in Kosturbov, ki so bili na podlagi ljudskega glasovanja spoznani za krive veleizdaje, takoj odvedejo iz sofijskih zaporov v težke ječe. V meščanskem bloku, ki je prepričan, da bodo usmrčeni, vlada veliko razburjenje, ter je prosil velesile za intervencijo. — Na Bolgarskem sta dve najmočnejši stranki: zemljoradniška (kmečka), ki ima vlado v rokah in meščanski blok (opozicija), kateremu so pripadali bivši ministri. Opozicija s politiko Stambolijskega ni zadovoljna. Zato je hotela s pomočjo četnikov povzročiti državni prevrat, vreči zemljoradniško vlado in jo nadomestiti z meščanskega bloka. Namera se jim ni posrečila, ker je zemljoradniška vlada takoj odredila protiakcijo in mobilizirala svoje pristaše, bolgarske kmete. Mobilizacijskemu pozivu so se odzvale velike množice kmečkega ljudstva. Velike mase kmetov, oboroženih z najprimitivnejšim orožjem, so prihajale s severne Bolgarske. Del teh dobrovoljcev je takoj odkorakal proti Čustendilu, se spopadel z uporniki generala Protogerova ter jih pognal v beg. Sedaj je vzpostavljen zopet mir.

Poljska.

Čim se je stvorila poljska država ter zasedla tudi Vzhodno Galicijo, ki je pretežno rusinska zemlja, so pričeli spori med obema bratskima narodoma. Rusini ali Ukrajinci so odločni protivniki ne le Poljakov, ampak tudi Rusov. To sovraštvo, posebno do drugih, so jim vcepili v prejšnjih desetletjih Nemci s sistematičnim hujskanjem, s katerim so hoteli slabiti veliko Rusijo. V dobi svetovne vojne, posebno proti koncu, so Nemci podpirali Ukrajince ter jim snovali tudi posebno ukrajinsko

državo, ki naj bi bila nekaj zvezen del Avstrije, kakor bivša Ogrska. Vzhodno Galicijo upravlja danes sicer Poljska, vendar pa ta zemlja ni sestaven del poljske republike. Ker so mesta Vzhodne Galicije skoro docela poljska in je tudi sicer inteligenca pretežno poljska, delajo Poljaki z vsemi silami na to, da bi bila ta zemlja definitivno prideljena Poljski. Ukrajinci se seveda temu odločno protivijo. Zarote proti Poljski so na dnevnem redu in nedavno je prišlo tudi do krvavih spopadov med ukrajinskimi ustaši v Vzhodni Galiciji ter med poljskimi četami. Ukrajinska vlada za vzhodno Galicijo, ki se nahaja v inozemstvu, se je obrnila na odvetniško pisarno bivšega predsednika Wilsona, ki je prevzela nalogo posredovanja med zavezniki, Zvezo narodov, svetom poslanikov in poljsko republiko glede vprašanja Vzhodne Galicije. Wilsonov zastopnik je že konferiral z zastopniki antante, Zveze narodov in sveta poslanikov ter se sedaj obrnil pismeno tudi na poljsko in češkoslovaško vlado. Poljska vlada je odgovorila, da smatra Vzhod. Galicijo za svoje pravno področje, ker je deželo redno zasedla ter vzpostavila red in mir, katerega bi brez nje ne bilo in ker se je tozadevno in v tem smislu tudi pogodila s sovjetskima vladama Rusije in Ukrajine. Poljska vztraja pri tem, da ostane v Vzhodni Galiciji in da se ne umakne tudi ako bi zavezniki drugače ukrenili. Češkoslovaška vlada pa je izjavila, da na tem vprašanju ni zainteresirana ter ga smatra za interno poljsko zadevo. Kako se bo vprašanje Vzhodne Galicije rešilo se ne da prorokovati, gotovo pa je, da je trd oreh, ki bo povzročal ne le Poljski, ampak tudi ostali Evropi še mnogo preglavic.

Orižentska mirovna konferenca.

Pogajanja v Lausanni (Lozani) zelo počasno napredujejo. Turki poskušajo po stari navadi odločitve zavlačevati; ta metoda jim je prinesla v prošlosti že marsikatero ugodnost, ker so znali dobro izrabiti politične dogodke, ki so se medtem primerili. Zelo ugodne so jim homatije v Grčiji, vstaja v Traciji in najbrž stoje tudi v zvezi z dogodki okrog Čustendila na Bolgarskem. Predvsem se obravnava sedaj vprašanje morskih ožin. Stavljene so bili trije predlogi: zavezniški, ruski in turški. Ruski in turški sta si v bistvu enaka. Zavezniški predlog: 1. Garancijo varnosti Carigrada, v Carigradu sme biti samo kalifat. 2. Imenovanje mednarodne komisije, ki bo urejevala prehod vojnega brodovja pod predsedstvom turškega državljanca. Ruski predlog: 1. Svoboda morskih ožin za trgovske ladje. 2. Prepoved plovbe vojnih ladij skozi ožine. 3. Priznanje pravice Turčiji, da sme morske ožine utrditi. V diplomatskih krogih prevladuje mnenje, da pride polagoma do sprave.

DNEVNE VESTI IN DOPISI

Podslnja vas. Nemškutar Valentin Tavčar je dne 26. novembra v gostilni pri Gašparju hudo razgrajal in se je pri tem javno izrazil, da ima nalogo in pravico v gostilni pri Gašparju razgrajati. Jožef Kulnik pa se je izrazil, da bodo Gašparjevo gostilno zaprli. Vprašamo javno, kdo pa je tista oblast, ki tako zaupno občuje z ulico? Morebiti Heimatdienst. No, mirno povemo, pred enim privandranim tujcem ne bomo padli na kolena.

Ruda. V naši občini je prej gospodoval Bauernbund. Odkar so zmagali socialdemokrati, imajo oni župana. Bauernbund bi zopet rad prišel na konja. Zato hoče proč spraviti učitelja v Srednji vasi, ki se mu zdi najbolj nevaren. Zato so začeli šolski štrajk in precej otrok ne hodi v šolo. Kdo bo zmagal, se še ne ve. Slovence na Koroškem sta preganjala oba. Bauernbund in socialdemokrat. Samo Bauernbund še srditejšje.

Št. Primož v Podjuni. (Vzgojitelji in vzgoja.) Pri nas imamo tri učiteljske moči, pa še eno bi rabili, ki bi otroke poučila, da se domovgrede kmetom ne sme delati škode. Dosti slučajev bi imeli na vesti. Mogoče to tudi store, ali v visoki edinozveličavni nemščini, ki jo naši otroci toliko razumejo kot pa Kitajci. (To ni namen naših šol, ampak napraviti iz

vaših otrok poturice, uničiti narodni ponos. Op. ured.)

Bilčovs. Dne 30. nov. t. l. je požar vpepelil pd. Krajgarjev mlin na Potoku, v katerem sta stanovala vžitkarja Ana in Ilij Andrejaš. Požar je nastal radi neprevidnosti, ker se je vnel zabo, v katerega se je sipal pepel. Zasluga tukajšnje požarne brambe je, da se je starima dvema vžitkarjema ohranila obleka in nekaj živeža. Pač jasen opomin, bodimo s pepelom previdni! Tudi bi bilo svetovati, da se vsak primerno zavaruje proti požarnim škodam, ker nesreča nikoli ne miruje.

Sele. Nedelja 26. nov. je bila za nas Selane prazničen dan. V soboto prej je došel iz Gradca drugi zvon in tako se je moglo vršiti blagoslovljenje obeh. Velika množica ljudi je na prostranem pokopališču prisostvovala cerkvenim obredom, ki jih je izvršil boroveljski župnik čg. Böhm ob asistenci šmarješkega in domačega župnika. Slovesnost sta povzdignili lepi deklamaciji, petje in godba. Tesarske priprave so izvršili šmarješki tesarji s pomočjo domačih, dvig zvonov pa je vodil delovodja tvrdke Szabó sam. Po cerkvenem opravilu je novi srednji zvon že zazvonil angelovo češčenje, poldrugo uro navrh se je oglašil tudi že veliki. Oba imata lepe glasove, posebno veliki mogočno doni, mnogi trdijo, da še bolj kakor prejšnji. Čuden slučaj se je zgodil zvečer, ko so zvonili z vsemi. Manjšemu zvonu, ki je dosedaj neumorno pel dan na dan sam, se je naenkrat prelomil kembelj, da je obmolnil, kakor bi hotel reči: sedaj, ko sta prišla nova dva, morem pa jaz vendar malo počivati. Drugi dan se je opravila slovesna zadušnica za vse rajne selske vojake, katerih spomenik je veliki zvon. Prvega pa sta nova zvona spremlila v grob Valentina Užnika, pd. Ožbavta v Zgor. Kotu.

Kapla ob Dravi. (Novi zvonovi.) Milo se je storilo človeku pri srcu, ko je dne 19. nov. pozdravljal naš edini, od prejšnjih zvonov ostali, zvon svoje 3 nove tovariše, ki smo jih peljali od postaje proti cerkvi. Pred veliko množico ljudstva je čg. dekan Muhl nove zvonove blagoslovil, nakar je bil največji (pičlih 1700 kg) potegnjen v zvonik. Bila je to lepa slovesnost, samo žal, da se ni mogla izvršiti brez izdajstva. Naši nemčurški junaki so namreč porabili to priložnost in vtihotapili prvič k cerkvenim slovesnostim nemško petje. Ker se pa pri nemčurjih zbirajo večinoma taki talenti, ki znajo peti samo pijane viže, je moral svetinski „Gesangsverein“ dobiti „Aushilf“ iz Bistrice, pa še vkljub temu ni bilo Bog ve kaj. Žalostno smešno je gledati sinove slovenskih starišev, ko se trudijo v potu svojega obraza, da spravijo iz svojih grl par tujih glasov. Naj bi novi zvonovi zbudili v njih glas vesti, da bi spoznali svojo zmotu ter prišli do spoznanja, da domače zavreči in tuje častiti ni lepo, niti možgato, ampak izdajalsko, torej nečastno — grdo!

Sv. Lenart pri Sedmih studenih. To je bilo veselje v nedeljo dne 19. novembra, ko so nam blagoslovili novi veliki zvon ob mnogobrojni udeležbi ljudstva mil. g. stolni župnik iz Celovca Martin Kovač, ki so v krasni pridigi obrazložili pomen zvonov. Za botra sta bila g. Alojzij Bergman, veleposestnik in Trabinarjeva mati Terezija Samonik. Prav ljubko je predavala šestletna hčerka g. botra. Težko je bilo takega velikana v stolp spraviti. To delo sta imenitno opravila g. tesarski mojster Lovrenc Krabina in njegov pomagalec Pavel Terbul ter več pridnih tesarjev in kovačev. Zvon je vtila v splošno zadovoljnost tvrdka „Berndorfer Glockengiesserei“ na Nižje Avstrijskem. Tehta 1720 kg in kembelj 100 kg. Glas ima D, ter je to peti zvon, ki smo si ga nabavili od lanskega leta sem, in drugi zvon za farno cerkev. Tri so dobile podružnice. — Dne 12. novembra se je poročil g. Anton Truppe na Ločilu z vrlo Marijo Müller, pd. Kotnikovo v Dičivasi. Bilo srečno! — Dne 18. novembra pa je umrla na Ločilu po dolgi mučni bolezni 28letna Terezija Schnabl. Njej je toraj prvi zapel novi zvon s večnemu počitku. N. v m. p.!

Bekštani. (Občinska seja 4. nov. 1922.) Pred otvoritvijo seje se prebere dopis deželne vlade, da se bo zadeva ziljskega mosta v

Mlinarjah predložila v bodoči seji deželnemu zboru. V ravno isti zadevi poroča beljaška občina, da k popravni mosta čez Zilo ne prispeva več nego 2 tesarja. Beljaško okrajno galvarstvo odkloni razveljavljenje pasjega kontumaca. Pristojbinski urad naznanja zvišanje pristojbin za plesne zabave. Najemniki lova se imajo glede najemnine za leto 1923 z lastniki poravnati in predložiti dotične pogoje občinskemu odboru v odobrenje. Tozadevno je pravzaprav samo občinski odbor kompetenten, a prav je, da se prepusti besedo tudi posameznim vasem. Prebere se postava, po kateri je dana občinskemu odboru pravica, določiti za uradovanje izven pisarne posebne občinske pristojbine. V občinsko zvezo se sprejmeta Ivan Hassler in Marija Martinčič. Franc Birtič in Knapp odložita mesto stanovanjskih odbornikov. Mesto njih se izvolita Janez Poglič in Ferdinand Nadrag. Krajna šolska svet na Brnci in v Maloščah prosita za dovolitev kredita v svrhu nabave drv. Prvega se dovoli 4, drugemu 8 milijonov kron. Pri tej priliki se razvije burna debata. Slovenska stranka očita zanemarjanje nemškutarskemu načelniku, ker celo poletje ni sklical seje, da bi se bila drva še po nizkih cenah kupila. Na dnevnem redu sta, kakor vsakokrat tudi danes, prošnji občinskega tajnika in sluga za povišanje plač. Tajnik hoče na vsak način indeksovo plačo. Landbund in socialdemokrati mu jo dovolijo. Slovenska stranka glasuje proti, češ, da naj državni in nemški deželni poslanci raje spravijo deželne in državne finance v red, predno da silijo občinske odbore dovoliti v neverjetno visoke plače občinskemu uslužbencem. Bi bilo res potrebno udariti po socialdemokratski in drugi gospodi na Dunaju in v Celovcu, ki ne dela drugega kot da je deželni in državni zlati oves in sili s svojimi nezmisljivimi postavami tudi še občine v finančno propast. Ker ima občina dobiti precejšnjih svot na raznih davkih, se sprejme predlog, da bi se takozvana dobrodelna oddaja (Fürsorgeabgabe) pobirala in vplačevala naravnost pri občinskem uradu. Prosi se deželni zbor to zadevo najprej ko mogoče rešiti. Ker začenjajo odborniki pogosto izostajati od sej, predlagajo socialdemokrati, naj se dotičnike pred vsako sejo zabeleži in jih k pridnejši udeležbi opomni. Dalje se soglasno sklene, imeti občinsko sejo vsaki mesec, in sicer zadnjo soboto v mesecu. Kritizira se postopanje sodnij zadevno cenilnih izvedencev. Sodnije postopajo samolastno in pristransko! Most čez Rožico naj se popravi ali pa podere, da ne bo nesreče, ker je zelo zanemarjen. Italo-Karintija (lesna tvrdka) dobi nalog popraviti pot v Štebnu od Blažeja do prevozne rampe. Seja se je končala s Šojerjevimi (soc.) kličom: „Es lebe die Revolution!“

Lipica. Kakor se kaže, bo most čez Dravo popravljen še do Novega leta. Prav gotovo pa še ni. Če ne do Novega leta, pa vsaj do tretje obletnice plebiscita. Saj se ne mudi, smo se ravno navadili čakati. Kmalu dobimo elektriko. Če se popravljaje še malo zavleče, bomo odprtje mosta lahko praznovali z električno razsvetliavo.

Bilčovs. Glavno mesto naše republike se je povečalo za dve številki. Lansko leto si je tukaj postavil svojo hišico tukajšnji črevljar Urban Jesenko. Letos je dozidal svoj novi dom Peter Šefman, pd. Šenhebov. Da mu pa ni bi bilo treba peti pesmi: „Jes na eno kajžico mam, kaj mi nuca ksm puvč koj sam,“ si je pa mislu, oženil se bom. In res izbral si je za družico pd. Adamovo Micko, katero je dne 26. nov. t. l. peljal pred oltar, kie sta si obljubila zakonsko zvestobo. Prav veselo je bilo na ženitovanju, upamo, da se bosta novoročenca mnogo let počutila srečna v novem stanu, to jima iz srca želimo in kličemo: Bilo srečno!

Glovasnica. Dne 20. novembra se je vila od Šoštarja po vasi dolga vrsta praznično napravljenih in obrožanih ljudi. Na čelu sprevo da muzicirata dva spretna godca, takoj za njima korakata dva krepka mladenča, potem možje in fantje, za njimi pa ženske, med katerimi stopata v prvi vrsti dve lepi mladenki. Sprevod, ki šteje okrog 80 ljudi, jo zavije v cerkev. Sedaj nam je vse jasno. To so svatje, dva krepka mladenča sta ženina, lepi mladen-

ki z vencom na glavi pa nevesti, tu starišini, tam rjušnici! Huťarjev Peter pelje Mečacevo Zeško v Večni vesi. Turnerjev-Kovačev Tonček pa Žafranovo v Glovasnici oziroma Kečbrovo v Kokju pred poročni oltar. Prvi par je poročil ženinov stric pč. g. prof. J. Hutter iz Sv. Kungote pri Mariboru, drugi par pa domači g. župnik. Po cerkveni slovesnosti so se svatje podali nazaj k Šoštarju, kjer se je vršila po starih običajih med godbo in petjem vesela svatba. Bilo srečno!

Rinkole. (Poroka.) V pondeljek dne 27. nov. se je poročil mladi Bidrih, Nande Perč s Kolenikovo Mojcko iz Šmarjete. Poročil je g. župnik Andrej Sadjak, naš domačin, v Pliberku. Svatba je bila na nevestinem domu v Šmarjeti, kjer je bilo res prav veselo, posebno „ta večni šustar“ nas je prav dobro zabaval. Novoporočenca bodita srečna in držita se potov, katere vama vajni stariši kažejo:

Branča vas. Tukajšnja posestnica Ana Mikula, pd. Bovatinja, se je dne 27. nov. t. l. poročila v Celovcu z gospodom Vincencom Štrausom. Ob vstopu v novi stan jima kliče mo: Na mnoga leta!

Ljubljana. (Smrt.) Kruta je usoda človeštva, biča in obklada ga s trpljenjem do tužne smrti, ki žanje bogato žetev, ne samo med starčki, temveč tudi med mladino, ki kipi napolnega življenja. Tako nam je tukaj ugrabila 22. nov. t. l. kruta smrt našega milega in zvestega prijatelja Jožefa Untervegerja, ki je bil v svojem domačem kraju znan in priljubljen zbog svojega humorja in dobrega srca. Bil ni samo naš prijatelj, temveč tudi naš sobojnik za našo drago in sveto domovino — Koroško. Stal je odločno na naši strani ter ni niti v najbolj kritičnem času omahoval, kar je bil tudi povod, da je moral potem, kakor mnogi drugi, zapustiti svojo staro mater ter svojo drago domačo vas. A ni odhajal potr in žalosten, temveč ponosen, da more trpeti za naš uboginarod! Usoda pa je hotela, da se ravno v pregnanstvu ločimo ter da mu ne zatise dobra majka njegovih svetlih, mladih oči in da ne počiva v rodni zemlji, ampak daleč proč...! S tem je nam zapustil lep spomin, ki naj nam služi vedno in vsem za načelo za naše celo bodoče življenje in delovanje. Njegovemu očetu in tužni majki pa izrekamo najsrčnejšo sožalje! Naj jima bo v tešilo to, da se nekoč snidemo nad zvezdami, v srčnejši domovini nego v tej na zemlji! Njegovi žalostni prijatelji: Černut Janko, Franjo Prajntz, Domnik Drago, Grafenauer Ludovik.

Suha. Dragi „Koroški Slovenec“! Sprejmi tudi od nas par vrstic. Smrtna kosa kosí vse od kraja. Dne 8. nov. je zaspala 61letna Treza Švab, gostačina pri Ratniku. V mladosti je bila pridna dekla, sedaj pa si je služila s prejo vsakdanji kruh. Zadnjega novembra smo pokopali Janeza Trnko, pd. Žmavca v 83. letu. Tudi iz Potoč smo dobili že dva mrliča. Ker je njih pokopališče sedaj v Jugoslaviji, nosijo mrliča k nam. Počivajte v miru! Kdai bo pa še Herr Rutar zopet kaj pogruntal? Zelo se nam dopade.

Slov. Plajberk. V naši gorati župniji nam je smrt skozi celo poletje prizanašala, zato se pa zdaj bolj pogosto oglašja. V nedeljo dne 26. nov. smo pokopali šolarco Barbko Lavsek- karjevo, pd. Žarkovo; teden navrh, dne 3. dec., pa Valentina Wieserja, pd. Moteja, v visoki starosti 76 let. Bil je nekaj rudar, odkar pa se je tukajšnji rudokop opustil, pa je dobival nekaj malega pokojnine. Bil je še mož stare korenine, veren in značajan, ki se ni obračal po vetru. Vsikdar zvest Slovenec, je bil naročnik „Mira“ od njega početka leta 1882 do leta 1920, ko je nehal izhajati. Zadnje dve leti pa je imel naročenega „Kor. Slovenca“ in je vsako številko željno pričakoval. Bil je tudi vsakoletni ud Družbe sv. Mohorja. Torej je prav veliko bral in porabil svoj prosti čas s koristnim čitanjem. N. p. v m.!

DRUŠTVENI VESTNIK

Sele. Ker bi mnogi zelo radi videli „Miklovo Zalo“ in ne čakajo radi na vigred, se ta igra na vsestransko željo ponovi zopet na Štefanovo ob 1 uri popoldne. Prijatelji, so sedje, prihitite takrat v Sele!

Borovlje. Člani izobraževalnega društva za Borovlje in okolico, kakor tudi oni, ki radi segate po knjigah, ste vabljeni, da začnete zlasti v zimskem času si spet izposojevati knjige iz društvene knjižnice. V to se bodo knjige izdajale vsako nedeljo po maši v običajnem prostoru. Prihajajte radi in v obilnem številu!

ČEBELARSKI VESTNIK

Važna čebelarstva knjiga. Pravkar je izšla v novem natisu Janšova knjiga „Nauk o čebelarstvu“. Tretjo izdajo predelal Franc Rojna z dodatkom Abertijev-Znidaršičev panj. Priredil M. Humek. Knjiga s Humečkim dodatkom vred velja 24 Din. in se dobi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Knjigo si bo nabavil vsak čebelar, ki ima kaj smisla za napredek.

GOSPODARSKI VESTNIK

Shranjevanje sadja.

Sadje shranjujemo v kletih. Ne smemo ga nagrmaditi na kupe. Napravimo stojala, med katere položimo lese, kakor v navadnih sadnih sušilnicah (fernačah). Mesto les iz lešja ali hojnih šibic, upotrebjavamo lahko lese iz lat. Vsaka lesa naj leži na okroglih lesovih, ki se, če potegnemo lesu ven, vrte. Da se bodo okrogli lesovi vrteli, moramo toraj nabiti za te lesove male deščice na stojalo in v te izsekati polkrog, tako velik, da se bo konec kola prilegal.

Lese obložimo z mahom, ki smo ga oparili z vrelo vodo v parilniku, da uničimo različne mrčes, ki se nahaja v mahu. Lahko upotrebjavamo mesto mahu tudi slamo. Na tako pripravljene lese toraj naložimo sadje, najbolje samo po eni plasti.

Da nam sadje ne bo gnilo, pregledamo ga po en do dvakrat na mesec in odberemo nagnito.

Gnitje povroča nečistost v kleti. Pazimo toraj, da ne bomo imeli nobenih gnilih stvari v kleti. Ker je toraj snažnost in čisti zrak prvi pogoj, da obdrži sadje dober okus in vonj, pobelimo klet predno shranimo sadje v njo. Tudi žveplanje kleti je priporočljivo. Tedaj zapremo klet, zamašimo vse luknje, kjer prihaja zrak v klet in pustimo tako dva do 3 dni. Žveplenov dim bo uničil trose (seme), ki povzročajo gnitje.

Nimamo-li prostora v kleti, moremo hranjevati sadje tudi v sobah.

Imamo sadje shranjeno tu ali tam, vedno moramo paziti, da nimamo v istem prostoru stvari, ki bi dale sadju tuj, neprijeten okus. Važno je tudi, da vlada v shrambi primerna toplota, 5—10° C, da zrak ni presuh in ne prevlažen. Presuh zrak in previsoka toplota imata za posledico prihitro zoritev sadja.

V prejšnjih časih so kmetje za shranitev sadja izkopavali četirioglate jame na vrtu, primerno globoko, da ga ni dosegla zmrzlina. Dno in stene jame so obdali z brinjem (smoljem), nato s slamo, in napolnili jamo s sadjem. Jamo so zakrili zopet z brinjem, slamo in prstjo.

Na ta način smemo pač samo trdo sadje shranjevati, ki je manj podvrženo gnitju in manj občutljivo za otiske. Okus in vonj sadja pa v jami ne trpita. Slaba stran shranjevanja v jami je tudi, ker na ta način nimamo to sadje pod ključem in ker nagnitega sadja ne moremo odbirati.

Tudi v pleve shranjujejo nekateri svoj sadni pridelek. To je pač najslabši način shranjevanja. Pleve ne puste zraka do sadja, ki toraj ne more dihati. Sad začne hitro gniti, in kar ga ostane na videz zdravega, ima neprijeten okus po plevah. A. M.

Davčni urad v Pliberku se je opustil dne 9. t. m. Njegove posle je prevzela davkarja v Velikovcu, ki opravlja sedaj sodnijske okraje: Dobrla vas, Železna Kapla in Pliberk.

Dunajski trg. Meso: goveje 10—28.000 kron, telečje 15—28.000 K, zrezek 35—40.000 kron, ovčje 12—20.000 K, svinjsko 25—38.000 kron, prekajeno 28—42.000 K, konjsko 6000

do 14.000 K, slanina 32—38.000 K, maslo 26—27.000 K, sirovo maslo 56—62.000 K za kg. Jajce 1900—2500 K za komad. — Zelenjava: krompir 650—850 K, zelen fižol 9000 do 10.000 K, kislo zelje 4000—4400 K, čebula 1800—3600 K za kg. — Sadje: jabolka 900 do 3000 K, hruške 800—6000 K, orehi 10.000 do 12.000 K, fige 7500—12.000 K za kg. — Konji: lahki 2—4½ milijonov, težki 6—8½ milijonov, kočijaški 4—5½ milijonov kron. — Krma: seno 270—310.000 K, detelja 300.000 do 340.000 K, slama 200—280.000 K za 100 kg.

Borza. Dunaj, 11. dec. Dinar 880, dolar 71.300, nemška marka 9, poljska marka 3,75, funt šterling 326.500, francoski frank 4975, švicarski frank 13.400, holandski goldinar 28.400, lira 3540, češka króna 2245, ogrska krona 39 avstr. kron.

Curiah, 11. dec. Avstrijska krona 0,0076, dinar 7, češka krona 16,80, nemška marka 0,06²/₈ cent.

RAZNE VESTI

V Švici se je vršilo ljudsko glasovanje za ali proti premoženjski oddaji. Za premoženjsko oddajo je glasovalo 110.000 in proti 750.000 volilcev. Kmetje hočejo s svojim premoženjem sami razpolagati. — Obtok bankovcev se je v zadnjem tednu novembra pomnožil za 284,5 milijard kron na 3417 milijard. — V Traciji je izbruhnila vstaja proti Grkom. Vstasi so sestavili svojo provizorno vlado in prodirali v Dedeagaču in Karagaču s strojnimi in topovi. — V Nemčiji je 350.000 vojnihi pohablencev in 17.000 od teh je brez dela. — Od starih avstrijskih dolgov mora plačati sedanja Avstrija 36%, Češkoslovaška 42%, Jugoslavija in Italija 22%. Avstrija s to razdelitvijo ni zadovoljna. — Pri zadnjem padcu snega je na Dunaju kidalo sneg 8400 kidačev, 227 snežnih plugov in 121 parov konj ga je vozilo iz mesta. — Najdninski zakon se je izpremenil. Najditelj dobi do ½ milijona (prej 1000 goldinarjev) najdnine 10% vrednosti najdenega predmeta, od tu naprej po 5%. Najdene predmete do 100.000 K vrednosti ni treba prijaviti, ampak samo one, ki presegajo vrednost 100.000 K.

Adamovo rebro. Učeni zdravniki si še danes niso na jasnem o operaciji, ki jo je sam gospod Bog v raju izvršil na našem pradedu Adamu, s tem, da mu je v spanju odvzel eno rebro in iz njega ustvaril Evo. S to zanimivo in večtisočletno uganko se je nedavno zavalovalo tudi zdravniško društvo v Parizu. Člani društva so se končno pač morali zediniti v tem, da je Bog odvzel Adamu rebro iz enostavnega razloga, ker je Adam imel eno rebro preveč. Dognano je namreč, da se še danes najde mnogo moških, ki razpolagajo z enim nenotrebnim rebrom. Tako je bil slučaj menda tudi z Adamom. Gospod Bog je hotel popraviti svojo majhno napako in mu je odvzel eno rebro. Da bi pa Adama odškodoval za prestane bolečine, je iz rebra ustvaril Evo.

Koliko je Slovanov? Jan Červenka priobčuje v „Národních Listech“ statistiko o evropskih Slovanih. V petih slovanskih državah današnje Evrope je 135.590.000 Slovanov, in to v Rusiji 90.628.000, v Poljski 22.600.000, v Jugoslaviji 10.162.000, v Češkoslovaški 8.642.000 in v Bolgarski 3.558.000. V nem. državah je Slovanov 2.078.000 in v latinskih 2.086.000. Rusov je v Rusiji 90.108.000, v Poljski 6.408.000 in v Češkoslovaški 434.000. Poljakov je v Poljski 16.138.000, v Rusiji 450.000 in v Češkoslovaški 166.000. Čehoslovakov je v Češkoslovaški 8.037.000 in v Jugoslaviji 111.000. V neslovanskih državah v Romuniji in v baltičskih državah je Rusov 1.729.000. Poliakov v Nemčiji 1.575.000. V Avstriji, Romuniji in v Italiji je 897.000 Jugoslovenov. Bolgarov je v Romuniji in v Grški 700.000. Čehoslovakov je v Avstriji, Madžarski in Nemčiji 461.000. Razven tega je v Nemčiji 105.000 Jugoslovenov. Tako je v neslovanskih državah: Rusov 2%, Poljakov 9%, Jugoslovenov 7%, Bolgarov 18% in Čehoslovakov 5%. Slovanske države imajo vsega skupaj 163.602.000 prebivalcev in površine na

svojem teritoriju 5,375.000 kvadratnih kilometrov. (55% površine vse Evrope.) Koliko pa je Slovanov na vsem svetu? Rusov je 144 milijonov (zajedno s 13 milijoni v Aziji), Poljakov je 24 milijonov (3 izven Evrope), Jugoslovenov 10,800.000, Čehoslovakov 11 milijonov 500.000, Bolgarov 3,700.000. Slovani so po tej statistiki najsilnejše plem v Evropi.

Ženske pipe. Na Angleškem se je med nekaterimi prifrknjenimi in gosposkimi ženskami zadnje čase zelo razpaslo pušenje s pipami. Zato se je nedavno neka znana angleška tovarna pip preuredila tako, da odslej izdeluje samo ženske pipe. Ta tovarna dobiva tako številne naročbe, da jim ne more niti zadostiti. Ženske pipice se mnogo lepše in finejše izdelane kakor moške. Bogate dame si jih dajo okrasiti z zlatom in briljanti. Osnovali so se že posebni klubi ženskih piparic. Na zabave zahajajo v Londonu že skoro vse odlične dame s pipami. Včasih so se ženske zgražale nad moškimi, ki so preveč vlekli „fajfo“, kdo pa naj se danes zgraža nad neumnostmi krasnega spola? Bog ve, če pride tudi taka moda, da bodo ženske začele tobak žvečiti...

Za tiskovni sklad so darovali: Vinko Gröblacher, ker je deželno sodišče v Celovcu oprostilo napadalce na njega 100.000; Breznikova družina, Dražja vas, 10.000; Sibic Kat. 1500; Krofič Jožef 1000; neimenovana 500; neimenovana 1000; neimenovan v Grabštanju 5000; neimenovan v Galiciji 10.000; neimenovan v Medgorjah 7280; Karničar Miha, Dobrava, 2000; Malčape: Rutar Juri 3000, Rutar Brigita 2000, Ožmalc Janez 2500, Hobel Juri 500; Sp. Vinare: Ravnjak Janez 500, Ravnjak Valentin 500, Knes Katarina 500, Polzer Katarina 500, sestri Polzer 1000, Hobel Jakob 500, Hobel Ana 500; Slugovc Ana, Lancava, 500; Vesele: Wutte Luka 1000, Lah Janez 1000; Gluhiles: brata Wutej 1000, Mohar Katica 200; Št. Primož: brata Hribernik 1000, Picej Valentin 500; Horce: neimenovana 1000, Marko Marka 1500, Novak Karol 1000; Št. Vid: Mičej Janez in Helena 1000, Mičej Andrej 3000, Boštjančič Šim. ml. 500, Boštjančič Šim. star. 500; Nagelče: Rupic Urh 1000, Mohar Blaž 2000, družina Mohar 1500, Mohar Janez 1500, Šimenc Blaž 1000, Tomažič Jos. 1000, Poluk Ana 500; Vakovnik Anton, Mlinče, 1500; Rikarja vas: Runic Juri 4500, Artač Matevž 500, Mičej Andrej 1000, družina Weizer-Kavh 1500, družina Weizer-Weizer 5000, Plantev Jera 500, Starmuš Franca 500; Pogorče: Wutej Andrej 500, Hobel Franc 500, Smolnik Blaž 2000, Smolnik Marija 500; družina Matevžič, Pelcl, 1500; Mokrije: Kušter Janez 5000, Kušter Franc 2000, Kušter Terezija 1000, Prunč Marija 4500, Prunč Peter 3000, Kap Karol 1500, Sturm Florjan 2000, Volavčnik Blaž 1000, Volavčnik Ana 1000, Volavčnik Treza 5000, Kušter Helena 1000, Sturm Lovro 1000, družina Senčnik 10.000; blagajniški preostanek bivše čitalnice v Borovljah 1720 K. Darovalcem najsrčnejša hvala.

Listnica uredništva.

Reberca. 1000 K sprejeli. Dopis ni primeren. Napravite to med seboj! — **Revni Tevžan.** Zelene špegle preveč napadajo.

Listnica upravnštva.

M. Lampichler, Planina. List se redno pošilja, a Vam ga pošta najbrž neredno dostavlja. — **Luka Lesjak.** Smo se pritožili. — **Darovalce za tiskovni sklad** prosimo potrpljenja, ker darove takoj objaviti ni vedno mogoče.

Vabilo

na
občni zbor
slov. tamburaškega in pevskega društva „Dobrač“ na Brnei, ki se vrši dne 17. dec. 1922 v gostilni pri Prangarju v Zmotičah ob 2 uri popoldan.

Dnevni red: 1. Poročilo o delovanju starega odbora. 2. Volitev novega odbora. 3. Sprememba pravil. 4. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi Odbor.